

พระราชบัญญัติ

วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขังตามประมวลกฎหมายอาญา

พ.ศ. ๒๕๖๖

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๖

เป็นปีที่ ๑๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้
ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขังตามประมวลกฎหมาย
อาญา

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ
สภาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ เรียกว่า “พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขัง ตาม
ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๖๖”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ผู้ต้องกักขัง” หมายความว่า ผู้ที่ถูกกักขังตามหมายกักขังของศาล

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งอธิบดีแต่งตั้งให้ปฏิบัติราชการตามพระราชบัญญัตินี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมราชทัณฑ์

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดสถานที่กักขังและประเภทของสถานที่กักขัง โดย
ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๕ ให้อธิบดีมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และให้มีอำนาจออกกระเปียบ
ข้อบังคับ และวินัยเกี่ยวกับการกักขัง และวิธีปฏิบัติต่อผู้ต้องกักขังภายใต้บังคับแห่งประมวลกฎหมายอาญา
ในเรื่องต่อไปนี้

- (๑) การรับและการปล่อยตัว
- (๒) การเยี่ยมและการติดต่อ
- (๓) ประโยชน์ เงินทดแทนและรางวัล
- (๔) การทำงาน การศึกษาและการอบรม
- (๕) การอนามัยและการสุขภาพ
- (๖) วิธีการกักขัง
- (๗) การปกครอง
- (๘) ทรัพย์สินของผู้ต้องกักขัง
- (๙) ชนิดอาวุธประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่
- (๑๐) อำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๖ พนักงานเจ้าหน้าที่อาจใช้อาวุธนอกจากอาวุธปืนแก่ผู้ต้องกักขังได้เท่าที่เหมาะสมแก่พฤติการณ์แห่งกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ต้องกักขังกำลังหลบหนีหรือพยายามหลบหนีและไม่มีทางจะป้องกันอย่างอื่นนอกจากใช้อาวุธ

- (๒) ผู้ต้องกักขังก่อความไม่สงบขึ้นและไม่ยอมเชื่อฟังพนักงานเจ้าหน้าที่ห้ามปราม
- (๓) ผู้ต้องกักขังใช้กำลังทำร้ายหรือพยายามทำร้ายพนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้อื่น

มาตรา ๗ พนักงานเจ้าหน้าที่อาจใช้อาวุธปืนแก่ผู้ต้องกักขังได้เท่าที่เหมาะสมแก่พฤติการณ์แห่งกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ต้องกักขังขัดขืนไม่ยอมวางอาวุธ ในกรณีที่เกิดอันตรายขึ้น และไม่มีทางอื่นที่จะทำให้ผู้ต้องกักขังนั้นวางอาวุธได้

(๒) ผู้ต้องกักขังตั้งแต่สามคนขึ้นไปกำลังหลบหนีโดยมีอาวุธแม้แต่คนใดคนหนึ่งไม่ยอมหยุดในเมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่สั่งให้หยุด และไม่มีทางอื่นที่จะจับกุมได้

(๓) ผู้ต้องกักขังตั้งแต่สามคนขึ้นไปก่อการจู่โจม ระเบิดหรือพยายามเปิด ทำลายหรือพยายามทำลาย ประตู รั้วหรือกำแพงสถานที่กักขัง

- (๔) ผู้ต้องกักขังใช้อาวุธทำร้ายหรือพยายามทำร้ายพนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้อื่น

ถ้ามีพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจเหนือตนอยู่ในที่นั้นด้วยและอยู่ในวิสัยที่จะรับคำสั่งได้ จะใช้อาวุธปืนได้ต่อเมื่อได้รับคำสั่งจากพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้นั้นแล้ว

มาตรา ๘ เมื่อผู้ต้องกักขังผู้ใดป่วยเจ็บ และถ้ารักษาพยาบาลอยู่ในสถานที่กักขังจะไม่สามารถรักษาพยาบาลให้ทุเลาได้ อธิบดีจะอนุญาตให้ผู้ต้องกักขังผู้นั้นไปรักษาตัวในสถานที่อื่นในนอกสถานที่กักขังโดยกำหนดเงื่อนไขอย่างใดแล้วแต่จะเห็นสมควรก็ได้

ถ้ามีความจำเป็นจะต้องรับการรักษาตัวนอกสถานที่กักขัง โดยรีบด่วน พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้เป็นหัวหน้าบังคับบัญชาสถานที่กักขังจะอนุญาตให้ออกไปรักษาตัวนอกสถานที่กักขังก่อนก็ได้แล้วรายงานอธิบดีเพื่อพิจารณาอนุมัติ

ในระหว่างการรักษาตัวอยู่ในสถานที่ดังกล่าวมานี้ ให้ถือว่าเป็นการกักขังอยู่ในสถานที่กักขังด้วย

มาตรา ๙ ในกรณีที่มีเหตุอันอาจเป็นอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของผู้ต้องกักขัง ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่สามารถย้ายผู้ต้องกักขังไปกักขังไว้ที่อื่นได้ทันทั่วถึง จะปล่อยผู้ต้องกักขังไปชั่วคราวก็ได้ แต่ผู้ต้องกักขังที่ถูกปล่อยไปนั้นต้องกลับมารายงานต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ สถานที่กักขังภายในยี่สิบสี่ ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ปล่อยไป

ผู้ต้องกักขังผู้ใดไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติในวรรคก่อน โดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐ ผู้ใดเข้าไปในสถานที่กักขังโดยมิได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือส่งมอบเงินตราแก่ผู้ต้องกักขังโดยมิได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือนำเข้ามาในสถานที่กักขังซึ่งสิ่งของต้องห้ามตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำความผิดเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเป็นข้าราชการกรมราชทัณฑ์ ให้ลงโทษทวิคูณเงินตราและสิ่งของต้องห้ามที่มีการฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรานี้ ให้รับเสียทั้งสิ้น

มาตรา ๑๑ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ส. ธนะรัชต์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากประมวลกฎหมายอาญาได้บัญญัติว่าผู้ใดต้องโทษกักขัง ให้กักตัวไว้ในสถานที่กักขังซึ่งกำหนดไว้อันมิใช่เรือนจำและผู้ต้องโทษกักขังจะต้องทำงานตามระเบียบข้อบังคับ และวินัยของสถานที่กักขัง โดยที่ยังไม่มีกฎหมายกำหนดวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว จึงสมควรมีกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการกักขังตามประมวลกฎหมายอาญา เพื่อจะให้การปฏิบัติแก่ผู้ต้องกักขังได้เป็นไปด้วยความสะดวกและเรียบร้อย

